27 Ιουλίου 2022

Ποιὰ εἶναι τὰ θανάσιμα καὶ ποιὰ τὰ συγγνωστὰ ἁμαρτήματα (Ἅγιος Ἰγνάτιος Brianchaninov Ἐπίσκοπος Καυκάσου καί Μαύρης Θάλασσας)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία

Κάθε θανάσιμο ἁμάρτημα ποὺ διαπράττει ὁ ὀρθόδοξος χριστιανός, ἂν δὲν θεραπευθεῖ μὲ τὴν πρέπουσα μετάνοια, γίνεται αἰτία αἰώνιου κολασμοῦ του. Θανάσιμα ἁμαρτήματα γιὰ τὸν χριστιανὸ εἶναι ἡ αἵρεση, τὸ σχίσμα, ἡ βλασφημία, ἡ ἐξωμοσία, ἡ ἀπόγνωση, ἡ αὐτοκτονία, ἡ μοιχεία, κάθε παρὰ φύση σαρκικὴ ἁμαρτία, ἡ αἱμομιξία, ἡ μέθη, ἡ ἱεροσυλία, ὁ φόνος, ἡ ληστεία καὶ κάθε μεγάλη, σκληρὴ καὶ ἀπάνθρωπη ἀδικία. Ἀπ’ αὐτές μόνο μία, ἡ αὐτοκτονία, δὲν μπορεῖ νὰ θεραπευθεῖ μὲ τὴ μετάνοια.

Ὅλες, πάντως, θανατώνουν τὴν ψυχή, καθιστώντας τὴν ἀνίκανη νὰ κληρονομήσει τὴν αἰώνια μακαριότητα, ὡς τὴν κάθαρσή της μὲ εἰλικρινῆ μετάνοια. Καὶ μία φορὰ μόνο νὰ πέσει ὁ ἄνθρωπος σὲ κάποια θανάσιμη ἁμαρτία, πεθαίνει ψυχικά. «Γιατί ὅποιος τηρήσει ὅλες τὶς διατάξεις τοῦ θείου νόμου καὶ παραβεῖ μία, θεωρεῖται παραβάτης ὅλου τοῦ νόμου. Ἐκεῖνος, βλέπετε, ποὺ εἶπε «Μὴ μοιχεύσεις», εἶπε καὶ «Μὴ φονεύσεις». Ἂν, λοιπόν, δὲν μοιχεύσεις, ἀλλὰ φονεύσεις, εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου» (Ἰακ. 2:10-11).

Ὅποιος ἁμάρτησε θανάσιμα, ἂς μὴν ἀπελπίζεται. Ἂς καταφύγει στὴ θεραπευτικὴ μετάνοια. Σ’ αὐτὴν τὸν καλεῖ ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ τῆς ζωῆς του ὁ Σωτήρας, ποὺ διακηρύσσει μέσ’ ἀπὸ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο: «Ἐκεῖνος ποὺ πιστεύει σ’ ἐμένα, καὶ ἂν πεθάνει θὰ ζήσει» (Ἰω. 11:26).

Μεγάλη συμφορὰ εἶναι ἡ παραμονὴ τοῦ ἀνθρώπου σὲ θανάσιμη ἁμαρτία, μεγάλη συμφορὰ εἶναι ἡ μετατροπὴ τῆς θανάσιμης ἁμαρτίας σὲ συνήθεια! Δὲν ὑπάρχουν καλὲς πράξεις, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ λυτρώσουν ἀπὸ τὸν Ἅδη μία ψυχή, ἂν αὐτή, πρὶν χωριστεῖ ἀπὸ τὸ σῶμα, δὲν καθαριστεῖ ἀπὸ κάθε θανάσιμο ἁμάρτημά της.

Πότε ἕνα ἁμάρτημα εἶναι συγγνωστό; Ὅταν κανείς, γιὰ παράδειγμα, παρασυρθεῖ λίγο ἀπὸ τὴ γαστριμαργία καὶ φάει κάτι παραπάνω ἀπὸ τὸ ἀναγκαῖο, ὅταν παρασυρθεῖ λίγο ἀπὸ τὴ φιληδονία καὶ κοιτάξει φευγαλέα κάποιο πρόσωπο μὲ πονηρὴ ἐπιθυμία ἢ δεχθεῖ αἰσχρὴ φαντασία, ὅταν προφέρει ἀπρόσεκτα κάποιον ἀνώφελο λόγο, ὅταν πεῖ ἕνα μικρὸ ψέμα ἢ κλέψει ἕνα εὐτελὲς πράγμα ἢ καυχηθεῖ ἢ θυμώσει γιὰ μία στιγμή, ὅταν πικραθεῖ ἢ μνησικακήσει γιὰ λίγο ἐναντίον τοῦ πλησίον.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ εὔκολα θὰ συγχωρηθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν φιλεύσπλαχνο Θεό, ἐφόσον τὴν πτώση του, ποὺ ὀφείλεται στὴν ἀνθρώπινη ἀδυναμία, τὴν ἀκολουθήσει συναίσθηση καὶ μετάνοια. Τὸ συγγνωστὸ ἁμάρτημα δὲν στερεῖ ἀπὸ τὸν χριστιανὸ τὴ θεία χάρη, δὲν θανατώνει τὴν ψυχή του, ὅπως κάνει τὸ θανάσιμο ἁμάρτημα. Καὶ τὸ συγγνωστὸ ἁμάρτημα, ὡστόσο, εἶναι ψυχικὰ ἐπιζήμιο, ὅταν δὲν μετανοοῦμε γι' αὐτό, ἀλλά, ἀπεναντίας, τὸ ἐπαναλαμβάνουμε, βαραίνοντας συνεχῶς τὸν ζυγό του.

Οἱ ἅγιοι πατέρες λένε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πνίγεται ἔχοντας δεμένο στὸν λαιμό του εἴτε ἕνα βαρὺ λιθάρι εἴτε ἕνα σακὶ μὲ ἄμμο. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι στὴν ἄβυσσο τοῦ Ἅδη μπορεῖ νὰ μᾶς παρασύρει τόσο ἕνα μόνο θανάσιμο ἁμάρτημα ὅσο καὶ τὸ πλῆθος τῶν συσσωρευμένων συγγνωστῶν. Τί τὸ ὑπερβολικὰ κακὸ ἔκανε ὁ πλούσιος τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς (Λούκ. 16:19-31), ἀπολαμβάνοντας τὸν πλοῦτο του; Ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς του, ὅπως τὴν παρουσιάζει τὸ Εὐαγγέλιο, δὲν ἦταν παρὰ ἡ γεμάτη διασκεδάσεις ζωή του, ποὺ τὸν ὁδήγησε στὴν ὁλοκληρωτικὴ λήθη τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς αἰωνιότητας. Ἡ διασκέδαση τοῦ ἔγινε πάθος, ἐμποδίζοντάς τον νὰ ἀντιληφθεῖ ποιὰ εἶναι ἡ ἀληθινὴ ζωή.

«Πρέπει νὰ προσέχουμε τὴν ψυχή μας», συμβουλεύει ὁ ὅσιος Μακάριος ὁ Μέγας (Λόγος περὶ ἐλευθερίας νοός, 4), «καὶ νὰ ἀποτρέπουμε τὴν ἐπικοινωνία της μὲ βέβηλους καὶ πονηροὺς λογισμούς. Γιατί, ὅπως ἀκριβῶς τὸ σῶμα, ὅταν ἑνώνεται μὲ ἄλλο σῶμα, μολύνεται καὶ γίνεται ἀκάθαρτο, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ διαφθείρεται, ὅταν ἑνώνεται μὲ πονηροὺς καὶ μιαροὺς λογισμούς, συμφωνώντας μάλιστα μ' αὐτούς. Κι αὐτὸ συμβαίνει, ὄχι μόνο μὲ τοὺς πονηροὺς ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς ἄλλους κακοὺς λογισμούς, ὅπως, γιὰ παράδειγμα, τοὺς λογισμοὺς ἀπιστίας, δόλου, κενοδοξίας, ὀργῆς, φθόνου καὶ φιλονικίας. Στὴν ἀπόρριψη ὅλων αὐτῶν τῶν λογισμῶν καλούμαστε μὲ τὴν ἀποστολικὴ προτροπή: «Ἂς καθαρίσουμε τὸν ἑαυτό μας ἀπὸ καθετὶ ποὺ μολύνει τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχή» (Β' Κόρ. 7:1)».

Πηγή: agiazoni.gr